

Siementarkastusyksikkö

Ohje kylvösiementen pakkaajien ja markkinoijien ilmoitus- ja tiedostonpitovelvollisuudesta

Ohje kylvösiementen pakkaajien ja markkinoijien ilmoitus- ja tiedostonpitovelvollisuudesta

JOHDANTO

Tämän ohjeen tavoitteena on selventää alan toimijoille ja valvontaviranomaisille ilmoitusvelvollisuuden ja tiedostonpidon lakisääteiset vaatimukset. Tässä ohjeessa on sekä suoria lainauksia lainsäädännöstä, että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. Ne on tekstissä selkeästi erotettu toisistaan. Esitetyt tulkinnat ovat Eviran näkemyksiä siitä, miten lainsäädäntöä tulisi soveltaa.

Viranomaisen toiminnan tulee perustua laissa olevaan toimivaltaan ja viranomaistoiminnassa tulee tarkoin noudattaa lakia. Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimijoita sitovia. Viime kädessä lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee tuomioistuin.

1 VALVONTAVIRANOMAISET

Siemenkauppalaan täytäntöönpanon yleinen ohjaus ja valvonta kuuluvat maa- ja metsätalousministeriölle. Siemenkauppalaan ja sen nojalla annettujen asetusten valvonnasta vastaa Elintarviketurvallisuusvirasto Evira. Evira käyttää apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia (ELY-keskuksia) ja kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisia sekä maahantuonnin osalta tullia.

2 ILMOITUSVELVOLLISUUS

Siemenkauppalaan (728/2000) 12 §:n mukaan kylvösiemenen markkinointia, maahantuontia ja maastavientiä harjoittavan elinkeinonharjoittajan on tehtävä Elintarviketurvallisuusvirasto Eviran siementarkastusyksikköön (SITY) kirjallinen ilmoitus toimintansa aloittamisesta, lopettamisesta ja toiminnassa tapahtuvista muutoksista.

Lainsäädännön mukaan elinkeinonharjoittajaksi katsotaan luonnollinen henkilö tai yksityinen tai julkinen oikeushenkilö, joka ammattimaisesti markkinoi, maahantuo tai vie maasta kylvösiementä. Tämä menettely koskee viljakasvien, nurmi- ja rehuksien, öljy- ja kuitukasvien, siemenperunan, vihanneskasvien, juurikkaiden, viljakasvien alkuperäiskasvilajikkeiden ja nurmi- ja rehuksien alkuperäiskasvilajikkeiden kylvösiementen sekä viljakasveista, nurmi- ja rehuksista, öljy- ja kuitukasveista tai niiden alkuperäiskasvilajikkeista muodostettujen kylvösiemenseosten pakkaamista ja siemenkauppaa. Eviran tulkinnan mukaan jokaista ko. elinkeinonharjoittajaa koskee ilmoitusvelvollisuus, vaikka markkinoisikin pelkästään alla mainittuja pakkauskokoja, joita ei koske tiedostonpitovelvollisuus.

Lainsäädännön mukaan ilmoituksesta on käytävä ilmi elinkeinonharjoittajan nimi, toimipaikka ja yhteystiedot sekä toiminnan luonne ja laajuus. Ilmoitus tehdään lomakkeella, jota voi tilata Siementarkastusyksiköstä. Lomake löytyy myös Eviran kotisivuilta.

www.evira.fi → Tietoa Evirasta → Lomakkeet ja ohjeet → Kasvit → Siemenet (Ilmoitus kylvösiemenen markkinointia, maahantuontia ja maastavientiä koskevasta toiminnasta).

Siementarkastusyksikkö

Ohje kylvösiementen pakkaajien ja markkinoijien ilmoitus- ja tiedostonpitovelvollisuudesta

3 TIEDOSTONPITOVELVOLLISUUS

Siemenkauppalain (728/2000) 13 §:n mukaan kylvösiemenen pakkaamotoimintaa, markkinointia, maahantuontia ja maastavientiä harjoittavan elinkeinonharjoittajan on pidettävä toiminnastaan tiedostoa, josta voidaan tarvittaessa vaikeuksista selvittää valvontaa varten tarpeelliset tiedot.

Lainsäädännön mukaan tämä menettely koskee viljakasvien, nurmi- ja rehukasvien, öljy- ja kuitukasvien, siemenperunan, vihanniskasvien, juurikkaiden, viljakasvien alkuperäiskasvilajikkeiden ja nurmi- ja rehukasvien alkuperäiskasvilajikkeiden kylvösiementä sekä viljakasveista, nurmi- ja rehukasveista, öljy- ja kuitukasveista tai niiden alkuperäiskasvilajikkeista muodostettuja kylvösiemenseoksia. Eviran tulkinnan mukaan tiedostonpidon tarkoitus on varmistaa kasvinviljelyn tuotantoketjun läpinäkyvyys ja jäljitettävyys siementuotannon ja -kaupan osalta.

Lainsäädännön mukaan tiedostoa tulee pitää kaikista kylvösiemeneristä ja sitä on tarkastusta varten säilytettävä kolmen vuoden ajan. Tiedoston on oltava ajan tasalla ja siihen on merkittävä eräkohtaisesti seuraavat tiedot:

- Myyjä
- Ostopäivä
- Kauppaerän numero
- Erän paino
- Ostajien nimet ja yhteystiedot
- Toimituspäivät

Evira ohjeistaa kirjaamaan vastaanotot ja toimitukset kauppaeräkohtaisesti tiedostoon siten, että niillä on yhteys liikekirjanpitoon. Siementä edelleen markkinoitaessa kauppaerien numerot merkitään lähetysluetteloon ja myyntilaskuun.

Lainsäädännön mukaan **pakkaamon** on näiden tietojen lisäksi säilytettävä osana tiedostoa kylvösiemenen raakaeriä koskevat viljelystarkastuspäätökset ja vastaanottotodistukset. Tämän lisäksi Evira suosittelee merkitsemään tiedostoon myös siemenerän muun käytön, esimerkiksi rehuksi myyminen tai omaksi siemeneksi käyttäminen sekä jäännösvarasto.

Lainsäädännön mukaan **siemenen myyntipaikoissa** tiedostoa tulee pitää kaikista markkinoitavista kylvösiemeneristä. Poikkeuksena ovat seuraavat pakkauskoot:

1. **Siemenperunan** osalta tämä ei koske 25 kg:n ja sitä pienemmissä pakkauksissa markkinoitavia kylvösiemeneriä.
2. **Nurmi- ja rehukasvien** kylvösiementen pakkausten osalta tämä ei koske 2 kg:n ja sitä pienemmissä pakkauksissa markkinoitavia kylvösiemeneriä.
3. **Öljy- ja kuitukasvien** osalta tämä ei koske 1 kg:n ja sitä pienemmissä pakkauksissa markkinoitavia kylvösiemeneriä.
4. **Vihanniskasvien** osalta tämä ei koske EY-pikkupakkauksissa markkinoitavia kylvösiemeneriä.
5. **Kylvösiemenseosten** osalta tämä ei koske 10 kg:n ja sitä pienemmissä pakkauksissa markkinoitavia kylvösiemeneriä.

Siementarkastusyksikkö

Ohje kylvösiementen pakkaajien ja markkinoijien ilmoitus- ja tiedostonpitovelvollisuudesta

Eviran tulkinnan mukaan tiedot ko. lajien ja lajikkeiden kokonaismyyneistä on kuitenkin oltava saatavilla myös myyntipaikoittain.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antavat ylitarkastaja Ritva Vallivaara-Pasto p. 040 833 2482 tai tarkastaja Terhi Puisto p. 050 562 6054.

VOIMAANTULO

Tämä ohje tulee voimaan 1.10.2015 ja korvaa edellisen ohjeen kylvösiementen ja pakkaajien ja markkinoijien ilmoitus- ja tiedostonpitovelvollisuudesta nro 13001/3.

yksikönjohtaja

Hanna Kortemaa

ylitarkastaja

Ritva Vallivaara-Pasto

Liite tiedostomalli**Tiedoksi** Siemenpakkaamot ja elinkeinonharjoittajat
ELY-keskusten siemenmarkkinavalvojat